

De e-krant

Onafhankelijke elektronische krant voor Nederlandstaligen in Israël
Verschijnt als er nieuws is en alleen per e-mail: ekrant@actcom.net.il

1ste jrg. nr. 1 – 8 mei 2007 – 20 Ijar 5767

De e-krant plaatst informatieve artikelen, die inzicht geven in de Nederlandse gemeenschap in Israël en voldoen aan de gangbare regels van de journalistieke ethiek. Het belangrijkste doel van de e-krant is om zonder bevoordeling of discriminatie van welke groep dan ook voor iedereen meer openheid binnen de gemeenschap te scheppen.

Redactie: Chaya Brasz

Dr. Minny Mock-Degen

In dit nummer:

1. Wie heeft recht op dubbele nationaliteit?...1
2. Bereken zelf je toekomstige AOW....2
3. Wat is nu eigenlijk de Stichting Anajah?...2
4. Aankondiging studiedag...5
5. Daniël Weishut,

Hier

kan uw advertentie staan!

Onze tarieven zijn aantrekkelijk

Informeer per e-mail:
ekrant@actcom.net.il

Wie heeft recht op dubbele nationaliteit?

Sommige mensen weten nog altijd niet hoe het nu sinds 2003 zit met de verwerving van de dubbele nationaliteit en dat geldt vooral voor diegenen, die hier als kinderen zijn gekomen. We kennen allemaal de regel: Wie Nederlander is en vrijwillig een andere nationaliteit aanneemt verliest automatisch het Nederlanderschap. Vroeger gold dat ook voor wie hier als kind was komen wonen.

De meeste mensen zijn immers naar Israël gekomen op basis van de Wet op de Terugkeer en zij verwierpen dan de Israëlische nationaliteit om de Nederlandse niet te verliezen. De Nederlandse wet stond immers niet toe, dat Nederlanders de dubbele nationaliteit hadden en wie dus zijn Nederlanderschap wilde behouden moest er actief voor zorgen de Israëlische niet automatisch te krijgen. Na het verwerpen van de Israëlische nationaliteit werden deze immigranten samen met hun in Nederland geboren minderjarige kinderen ‘permanente inwoners’ van Israël maar geen staatsburgers. Veel maakt het niet uit, want ‘permanente inwoners’ hebben alle rechten en plichten in dit land. De enige (maar wel belangrijke) uitzondering is het recht om mee te doen met de verkiezingen voor de Knesset. ‘Permanente inwoners’ hebben geen stemrecht.

Meerderjarig wordende kinderen van dit type immigranten kunnen tegenwoordig dankzij de wijziging van de Wet op het Nederlanderschap in 2003 wel degelijk de dubbele nationaliteit verwerven als zij voor hun achttiende levensjaar onafgebroken vijf jaar (of langer) in Israël woonden. Wie met zijn of haar ouders naar Israël kwam en er vijf jaar onafgebroken woonde voor de achttiende verjaardag, kan na die verjaardag dus een Israëliisch paspoort aanvragen zonder bang te zijn het Nederlanderschap te verliezen. Wie op deze manier de dubbele nationaliteit verwerft moet bij het vernieuwen van het Nederlandse paspoort wel met vertaalde en gelegaliseerde bewijsstukken komen zoals een uittreksel uit het bevolkingsregister (ministerie van binnenlandse zaken), een bewijs van inschrijving van de lokale autoriteiten en een bewijs van de school, waar men leerde.

Ook in Israël geboren kinderen van Nederlanders, die bij het meerderjarig worden hun hoofdverblijf hier in Israël hebben en mensen die met een Israëli gehuwd zijn, kunnen tegenwoordig de dubbele nationaliteit hebben. Voordat u aan de slag gaat is het echter altijd van belang om een en ander bij de Nederlandse ambassade na te trekken en kennis te nemen van de voorwaarden.

[red.]

Bereken zelf je toekomstige AOW

Woonde je na je vijftiende jaar nog in Nederland en vraag je je nu je ouder wordt af hoeveel AOW dat in de toekomst nog oplevert? In principe levert ieder jaar in Nederland 2% van een volledige AOW uitkering op, maar dat zegt nog weinig, want de vraag hoeveel

dat nu werkelijk waard is, is hiermee niet beantwoord en het maakt bovendien ook nog uit of je getrouwd bent met een andere ex-Nederlander die eveneens recht heeft op een AOW-uitkering.

Iedereen kan echter tegenwoordig zelf een globaal antwoord krijgen via de website van de Sociale Verzekeringsbank in Nederland: http://www.svb.nl/internet/nl/internationaal/wonen_buiten_nederland/index.jsp. Klik vanuit de e-krant op deze URL en ga dan in de verschijnende tekst naar het derde blauwe hoofdstukje met de titel 'Maak uw keuze'. Klik daar op de enige mogelijkheid die er staat nl. 'Bereken uw AOW-pensioen'.

[red.]

Wat is nu eigenlijk de stichting ANAJAH?

(Nadat in de 'Aleh', het blad van de Irgoen Olei Holland, door de redactie een discussie was begonnen waarin de Stichting Anajah frontaal door de voorzitter van de IOH werd aangevallen, kreeg de Stichting Anajah noch van de redactie van 'Aleh', noch van het IOH-hoofdbestuur toestemming om bijgaande, op 5 april ingeleverde, uitleg in de 'Aleh' te plaatsen. De e-krant neemt graag informatieve stukken over organisaties in de Nederlandse gemeenschap op. De IOH weigerde verder commentaar).

De stichting Anajah is een organisatie voor en van uit Nederland afkomstige vrouwen, opgericht door academici en kunstenaars en met een open deur naar alle vrouwen, die mee willen doen met onze huiskamerbijeenkomsten en andere activiteiten.

Vrouwenorganisaties zijn niets om over wakker te liggen of tegen ten strijde te trekken. Vrouwenorganisaties zijn in feite niets bijzonders. Er zijn er vele tientallen in Israël en vele duizenden in de hele wereld. Het vrouwen netwerk is zelfs al sinds het

einde van de negentiende eeuw internationaal georganiseerd. Iedereen kent de naam van Aletta Jacobs uit Nederland. Wie er interesse in heeft kan terecht bij het Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging in Amsterdam <http://www.iiav.nl/>

De belangstelling voor dit onderwerp uit zich de laatste jaren ook aan universiteiten via de instelling van vrouwenstudies ('gender studies' of 'limoedee migdar'). Het is inmiddels algemeen erkend, dat de eeuwenlange achterstelling van vrouwen alleen kan worden weggewerkt door er specifiek aandacht aan te besteden. Bij het samenstellen van de nieuwe Encyclopedia Judaica kregen de auteurs dan ook uitdrukkelijk opdracht meer over vrouwen te schrijven, zelfs als zij geen officiële functies hadden bekleed zoals dat bij mannen vanzelfsprekend was. Vrouwen zijn immers op hun eigen manier deel van de geschiedenis en het gevecht tegen de stilte rond hun vaak wat verstopte aanwezigheid is hiermee ook in de Encyclopedia Judaica aangepakt.

Vrouwenbewegingen houden zich in Israël onder andere bezig met de problematiek van agoenot, geweldpleging binnen het gezin, slavernij van vrouwen en het bereiken van een representatieve vertegenwoordiging van vrouwen in banen en besturen. Daarvoor is bewustwording en leiderschapstraining nodig. Wie denkt dat mannen net zo goed de

belangen van vrouwen kunnen vertegenwoordigen krijgt van geen enkel academisch onderzoek gelijk. Vrouwen kijken anders tegen de dingen aan en nemen in besturen ook vaak andere beslissingen. Het is dus belangrijk dat zij zelf gehoord worden en hun eigen belangen behartigen. Zie hiervoor: <http://www.iwn.org.il/> en kijk bij "hama'avak lejitsoeg holem".

Marorgelden

De stichting Anajah sluit in de Nederlandse gemeenschap in Israël bij deze ontwikkelingen aan. In de meeste Nederlandse organisaties zijn de verhoudingen uitstekend en bestaat helemaal geen probleem. De indruk bestaat zelfs, dat op de lagere niveaus (van bijvoorbeeld de afdelingen van de IOH) mannen het besturen iets te graag helemaal aan vrouwen overlaten. Dat patroon verandert echter drastisch zodra het om veel geld of om de academische wereld gaat. Dan wordt het voor mannen zo interessant, dat ze een grote geldingsdrang ontplooiën en de vertegenwoordiging van vrouwen (bijna) volledig wegvagen.

In de besturen van de Stichting Platform Israël en de Stichting Collectieve Marorgelden Israël waren vrouwen dan ook plotseling onevenredig slecht vertegenwoordigd en werd zelfs hun verzoek om dan tenminste een vertegenwoordigster van Anajah, dr. Minny Mock, op te nemen niet beantwoord. Op de verdeling van

Hier

kan uw advertentie staan!

Wij bereiken een groot deel van de Nederlandse gemeenschap in Israël! En... onze tarieven zijn aantrekkelijk!

Informeer per e-mail: ekrant@actcom.net.il

de gelden hebben vrouwen dus – ondanks het feit dat ze meer dan de helft van de gemeenschap uitmaken – bijzonder weinig invloed gehad. Hun klacht hierover wordt door de voorzitter van de IOH zelfs negatief voorgesteld als zou het een groepje dievegges betreffen die ‘een graantje willen meepikken’ van de marorgelden. De werkelijkheid is heel anders: vrouwen hadden graag mee willen beslissen over hun eigen graantjes en dat recht is hen de afgelopen jaren ontzegd.

Prof. Alice Shalvi ontving op Jom Haätsmaoet de Israël Prijs uit erkenning voor haar levenslange bijdrage aan het onderwijs in Israël en de verbetering van de status van de vrouw. Ze was 15 jaar hoofd van Pelech, een experimentele religieuze school voor meisjes in Jeruzalem, die uitgroeide tot een van de beste middelbare scholen in Israël. In 1984 was ze medeoprichtster van Sjoelat Hanasjiem, het Israëlische Vrouwen Netwerk, dat van 1984-2007 door haar werd voorgezeten. [Foto Esti Peshin's Blog]

Ongelijke vertegenwoordiging bestaat er ook in de academische tak van onze gemeenschap. Het stichtingsbestuur van het ‘Center for Research on Dutch Jewry’ was zelfs bijna veertig jaar een exclusief mannengebeuren, waar bestuursleden bij coöptatie hun opvolgers benoemden. Voor academisch gevormde vrouwen die marorprojecten wilden indienen heeft dat nadelige gevolgen gehad. Zij zaten mijlenver van het vuur en toen ze dat ontdekten was het eigenlijk al te laat. Het bestuur van het Centrum is overigens enkele maanden geleden begonnen aan een

democratiseringsproces en reserveerde toen ook (onder protest van enkele oud-bestuursleden) een plaats voor een vrouw in het bestuur. Kennelijk is daar begrepen, dat positieve discriminatie noodzakelijk is in een omgeving waarin teveel historisch gegroeide belemmeringen bestaan om het doordringen van vrouwen in bestuursposities op een natuurlijke manier te laten gebeuren.

Armoede

De stichting Anajah heeft ook reeds bij herhaling gewezen op de in de toekomst dreigende armoede onder alleenstaande, pensioenloze en WUV-loze vrouwen van de tweede generatie oorlogsoverlevenden. Armoede is in Israël voor een groot deel (60-70%) een probleem van vrouwen en heeft te maken met de manier waarop vrouwen in de Israëlische samenleving zowel economisch als juridisch nog zijn achtergesteld. In Nederland hebben vrouwen in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw met succes voor hun economische en juridische gelijkheid gestreden. Gelijke lonen voor mannen en vrouwen, volwaardige pensioenrechten, gelijke kansen bij sollicitaties en veel andere zaken zijn voor vrouwelijke immigranten, die in Nederland opgroeiden, een vanzelfsprekendheid.

In Israël ontdekken zij na hun alia al gauw dat er hier nog altijd problemen zijn rond de gelijke salariering van mannen en vrouwen. Leraren in Israël zijn bijvoorbeeld heel laag gesalarieerd omdat het traditioneel een vrouwenberoep is. De weinige mannen, die zich aan dat vak wagen, krijgen allerlei extra's. Ook in andere sectoren worden vrouwen onderbetaald en daar hebben ze meestal geen pensioenopbouw omdat ze worden gezien als de ‘bijverdieners’ in een partnerschap, het gezin. Maar bij

echtscheidingen worden niet zoals in Nederland de gezamenlijk als gezin opgebouwde pensioenrechten tussen de partners verdeeld. De confrontatie met deze werkelijkheid is voor sommige vrouwen een reden om terug te gaan naar Nederland en voor anderen een reden om zelfs helemaal niet te komen. Dit is een onderwerp dat de IOH dus in hoge mate zou moeten interesseren, want het heeft alles te maken met het opvangen van immigranten. Enig inzicht hierin had mogelijk ook de terugkeer van Pascale Esveld naar Nederland kunnen voorkomen. In plaats daarvan is haar vertrek nu voor de IOH het dramatische symbool geworden van het niet om kunnen gaan met deze problematiek.

De stichting Anajah heeft zich vanaf haar oprichting positief opgesteld ten aanzien van de Irgoen Olei Holland. Merkwaardig genoeg is dat juist door de IOH nooit opgepakt. De IOH heeft Anajah – zonder ooit met het Anajah-bestuur te spreken –

vanaf het eerste uur agressief bestreden. Waarom dat gebeurde is niet zo duidelijk want Anajah heeft de IOH nooit aangevallen en ook nooit beweerd dat vrouwen in IOH-besturen ondervertegenwoordigd zouden zijn. Het woord ‘feminisme’ is veelvuldig gevallen, maar komt vooral uit de kokers van de bestrijders van Anajah. In sommige wat ouderwetse kringen heeft dat woord nog een ongunstige en bedreigende klank en dus heeft het gebruik ervan een functie in de stemmingmakerij ertegen. Daar waren wij ons van bewust en om die reden is het woord ‘feminisme’ door onszelf steeds vermeden. Maar ‘feminisme’ is in feite niets anders dan het streven naar gelijke rechten, gelijke kansen en gelijke zeggenschap voor vrouwen. Wat is daar nou eigenlijk mis mee als zelfs de redactie van de Encyclopedia Judaica er aan meedoet?

Het Anajah-bestuur
Anajah@actcom.net.il

Kom een graantje meepikken!

Anajah-studiemiddag en kennismaking
Voor hen(m) en voor haan(r)
<<mannen en vrouwen>>

“Waar gaat het nu eigenlijk over?”

toegang: NIS 25,- p.p.
24 juni, 15:00-18:00, Beit Belgia,
Hebrew University, Givat Ram campus
Informatie/aanmeldingen via anajah@actcom.net.il
08-9495598 / 02-5820652

A n a j a h - Stichting voor Vrouwelijke Academics en Kunstenaars

Psycholoog Daniël Weishut werd voorzitter van Amnesty International in Israël

door Chaya Brasz

Toen hij zeventien was kwam hij naar Israël om – direct na het gymnasium – een jaar te studeren aan de Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem (het mechina-jaar van 1981-'82): “Het was de bedoeling van mijn ouders dat ik wat van de wereld zag, vooral van Israël en dat ik me nog wat meer in het Jodendom zou verdiepen. Daarna zou ik teruggaan naar Nederland en dat was ook mijn eigen plan. In mijn jeugd wilde ik rabbijn worden. Dat veranderde naar toneelspeler, maar allebei zijn dat beroepen waarmee je probeert mensen wat gelukkiger te maken. Tenslotte besloot ik in Israël te blijven omdat ik verliefd werd. Ik ben toen psychologie gaan studeren. Dat pogen om andere mensen wat gelukkiger te maken is dus gebleven, maar dan met een wat langduriger uitwerking, hoop ik.”

Daniël Weishut (43) is klinisch psycholoog. Hij groeide op in Epse bij Deventer als oudste in een gezin met vijf jongens. Zijn moeder kwam uit Amsterdam en zijn vader was als jongetje van twee jaar vanuit Hamburg met diens ouders naar Nederland gevlucht. Daniëls beide ouders kwamen uit een geassimileerd milieu. Na de Sjoa hadden ze maar heel weinig familie meer. Na verloop van tijd raakten ze betrokken bij de Liberaal Joodse Gemeente in Arnhem. Dat veranderde hen in een actief Joods gezin. Dat Daniël na school naar Israël zou gaan om dat nog verder te verdiepen lag voor de hand, maar niet dat hij er zou blijven: “Nadat ze mij onbedoeld hadden opgeofferd aan het Heilige Land, waren mijn ouders met mijn broers al veel voorzichtiger. Alleen de jongste is nog een jaar hier gekomen en daarna teruggegaan naar Nederland. Ik ben hier dus als enige uit het gezin, maar zelf heb ik nooit spijt van die keuze gehad.”

Makkelijk kan het niet geweest zijn, want de verliefdheid, waardoor Daniël in Israël bleef, was een verliefdheid op een man. Geen gemakkelijk onderwerp in Israël: “Homo zijn in Israël is niet eenvoudig, maar ik ben heel actief geworden in de

homo-lesbische studentenvereniging. Ik werd voorzitter en later was ik

Daniël Weishut

mede-oprichter van het Jeruzalem Open Huis om het voor mezelf en anderen sociaal gemakkelijker te maken.

Psycholoog

Daniël was vervolgens vijf jaar in militaire dienst en werd ‘kaban’, katsien briet nefesj, officier in de geestelijke gezondheidszorg. In 1994 kwam hij uit het leger en begon toen – eerst free-lance en vervolgens in een betaalde baan en uiteindelijk als professioneel directeur – te werken voor Elah, de Nederlandse organisatie

voor psycho-sociale begeleiding voornamelijk van slachtoffers van de Sjoa. Tot 2005. Sindsdien werkt hij als zelfstandig psycholoog in Jeruzalem: “Ik heb wel samenwerkingsverbanden met het Meoechedet ziekenfonds, de Ministeries van Onderwijs en Defensie, en ook met het leger waarvoor ik een dag per week werk als therapeut van een groep soldaten en supervisor.”

Amnesty International

Vervolging, schending van de mensenrechten, oorlogssituaties en alle bijbehorende stress zijn hem zowel uit de geschiedenis van zijn ouders, als via Elah en het leger bekend. Het is daarom dat hij nu voorzitter is van Amnesty International Israël. Nog altijd idealistisch op zoek om mensen wat gelukkiger te maken: “Ik werd lid van Amnesty in 1994, toen ik uit het leger kwam. Amnesty is een grote internationale organisatie, die opkomt voor de mensenrechten. Je werkt altijd voor mensen in een ander land, dan dat van jezelf. Ik begon in het medische netwerk. Dat zet zich in voor medici die slachtoffer werden van schending van mensenrechten of voor gevallen waarin juist de medische rechten van politieke gevangenen geschonden werden. We probeerden bijvoorbeeld door het schrijven van brieven wat te doen voor een arts in Birma, die gevangen zat omdat hij medische hulp had gegeven aan iemand die tegen het bewind was. Of we werkten voor verbetering van de medische omstandigheden van gevangenen in een bepaald Afrikaans land. Ik werd hiervan coördinator en heb vervolgens het homo-lesbische netwerk opgezet en ben dat toen gaan doen als hoofdzaak. Ik was een van de oprichters ook van het internationale homo-lesbische netwerk binnen Amnesty.” Twee jaar geleden werd Daniël Weishut gekozen

in het landelijke bestuur van Amnesty in Israël en sinds april 2006 is hij voorzitter.

In Nederland is dit een organisatie met vele tienduizenden leden, maar in Israël zijn het er slechts 650: “Amnesty is in Israël niet populair. Het heeft ongepast de naam anti-Israël te zijn en partijdig in het Israëlisch-Palestijns-Arabisch conflict. Omdat je voor mensen in andere landen werkt, heb je niet direct te maken met de mensenrechtenschendingen in ons eigen gebied”, vertelt Daniël: “Wel zijn er bepaalde terreinen waarbinnen we in ons eigen land werken. Het gaat dan om drie dingen: de lobby bij de autoriteiten voor veranderingen in de wetgeving om de mensenrechten te verbeteren; de contacten met de media en educatie. We hebben bijvoorbeeld een groot project op scholen over de mensenrechten in het algemeen, dus ook in dit geval niet speciaal over Israël. En dan is er de wereldwijde campagne tegen geweld jegens vrouwen, waar wij in Israël actief aan meedoen. Hier is door onszelf wel het onderwerp slavernij van vrouwen aan toegevoegd, gewoon omdat dat hier noodzakelijk is.”

Ook bij de tweede Libanon-oorlog was de Israëlische afdeling van Amnesty alleen indirect betrokken, maar over die oorlog gaat wel de door Amnesty georganiseerde conferentie op vrijdag 11 mei in het Metropolitan hotel in Tel Aviv. Het onderwerp is: “Burgers in de vuurlinie, lessen van de tweede Libanonoorlog”, onder andere met Jossie Peled en Joav Limor als sprekers. <http://www.amnesty.org.il> Ook de film ‘Lives Blown Apart’ wordt daar vertoond. Die film gaat over de schending van de rechten van vrouwen in verschillende landen.

Organisaties van of voor ex-Nederlanders in Israël:

(Ontbrekende organisaties zijn uitgenodigd zich te melden)

Ajalah – Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers – www.ajalah.com

Akevoth – Stichting voor Nederlands Joodse Genealogie - <http://dutchjewry.org>

Anajah – Vrouwelijke Academici en Kunstenaars – anajah@actcom.net.il

Beth Joles – Nederlands ouderhuis in Haifa – joles@joles.co.il

Beth Juliana – Nederlands ouderhuis in Herzlia – www.bet-juliana.co.il

Center for Research on Dutch Jewry - <http://dutchjewry.net>

Dutch Forum - <http://www.dutch-forum.com>

E-krant – Elektronische krant voor Nederlandstaligen – ekrant@actcom.net.il

Elah – Centrum voor psycho-sociale begeleiding – www.elah.org.il

IDAA – Israel Dutch Alumni Association – vanm@smile.net.il

Irgoen Olei Holland – Immigrantenorganisatie – www.ioh.co.il

Jad Davids – Hulpfonds voor ouderen – 03-6242920

Jahav – Stichting van Jehoedei Holland BeJisraeel - YAAKOV94@012.net.il

Keren Mejochedet – Hulpfonds – kerenmejochedet@ioh.co.il

Leningfonds – Harama 5a, 44538 Kfar Saba

Nederlandse Ambassade – www.netherlands-embassy.co.il

Nini-Emz – Extra Murale Zorg voor ouderen – <http://nini.org.il>

SCMI – Stichting Collectieve Marorgelden Israël – www.scmi.org.il

Sinjoï – Stichting Nederlandse Joodse Oorlogswezen in Israël – www.sinjoi.info

SPI – Stichting Platform Israël – spis@netvision.net.il

Stipendiumfonds – www.milga-nl.org.il

Tempo Dulu – Stichting Indische Nederlanders in Israël – lehrers@bezeqint.net

WUV-kantoor – Wet Uitkering Vervolgingslachtoffers – nlgovjer@zahav.net.il